

ΓΝΩΣΤΑ ΚΑΙ ΑΓΝΩΣΤΑ

Γράφει ο Αντώνης Αμπατζής → ampandonis@gmail.com

Η ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΣΤΗΝ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ

ΑΛΗΘΕΙΕΣ ΚΑΙ ΜΥΘΟΙ

Η ενέργεια και η ενεργειακή πολιτική αποτελούσαν, και συνεχίζουν να αποτελούν, σημαντικούς παράγοντες οικονομικής εξέλιξης των κρατών παγκοσμίως. Ειδικά τα τελευταία χρόνια, η ενεργειακή πολιτική είναι ένα εξαιρετικά σημαντικό ζήτημα που επιδιώκουν τα κράτη, ώστε να είναι οικονομικά ανεξάρτητα και ανταγωνιστικά σε κάθε επίπεδο. Η Αυστραλία, κράτος και ήπειρος ταυτόχρονα, αποτελεί την έκτη μεγαλύτερη χώρα σε έκταση – γεγονός που την καθιστά ξεχωριστή σε θέματα ενεργειακής πολιτικής. Αρχικά, όμως, τί είναι η ενεργειακή πολιτική, η οποία είναι τόσο σημαντική για τα κράτη;

Η ενεργειακή πολιτική είναι ο τρόπος με τον οποίο ένα κράτος, μια ομοσπονδία κρατών ή μια επιχείρηση ασχολείται με ζητήματα ενεργειακής ανάπτυξης, μεταξύ των οποίων η ενεργειακή παραγωγή, η κατανάλωση και η εξοικονόμηση ενέργειας. Κυρίαρχος στόχος είναι η εξεύρεση, η εξασφάλιση και η διαχείριση ενεργειακών πόρων, ώστε να εξασφαλίζεται η κάλυψη ενεργειακών αναγκών με τους καλύτερους δυνατούς όρους. Σε δεύτερο επίπεδο, είναι η δημιουργία ενεργειακών αποθεμάτων ενώ, σε τρίτο επίπεδο, η βιώσιμη και αειφόρος ανάπτυξη σε όλες τις μορφές της, με βασικό στόχο την διαφύλαξη του περιβάλλοντος.

Πρωτογενής και κύρια πηγή ενέργειας για την Αυστραλία είναι ο άνθρακας, μέσω του οποίου παράγεται το 85% της συνολικής παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας της χώρας, αποτελώντας την τέταρτη μεγαλύτερη χώρα παραγωγής άνθρακα στον κόσμο. Όμως, εκτός από την παραγωγή άνθρακα, η Αυστραλία, ως ανεπτυγμένο κράτος, κατέχει τεράστιες ενεργειακές αποθήκες, καθιστώντας την σημαντικό σύμμαχο σε ενεργειακά ζητήματα. Οι ενεργειακές της αποθήκες οφείλονται στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας των οποίων –εκτός του ότι έχουν οικονομικά και περιβαλλοντικά ωφέλη– η επέκτασή τους ενθαρρύνεται από την κυβέρνηση, με συνεχόμενα προγράμματα επενδύσεων. Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με αναφορά του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, υπολογίζεται

ότι με συνεχόμενες ιδιωτικές και δημόσιες επενδύσεις οι Αυστραλοί θα μπορούν, μέσα στα επόμενα χρόνια, να στραφούν εξ ολοκλήρου στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, φέρνοντας την αλλαγή στην υπερθέρμανση του πλανήτη.

Στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας στην Αυστραλία περιλαμβάνονται η υδροηλεκτρική – η οποία κατέχει ένα ποσοστό περίπου 7% στο σύνολο παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας–, η αιολική με 4%, η ηλιακή 1% και η βιομάζα με 3,6%.

Υδροηλεκτρική: Σημαντική θέση κατέχει η παραγωγή υδροηλεκτρικής ενέργειας, η οποία αποτελείται από ένα υδροηλεκτρικό σύστημα αποθήκευσης (Snowy Mountains Scheme) στο οποίο πραγματοποιείται μια τεράστια εκτροπή νερού από τις Ανατολικές Αυστραλιανές Άλπεις, μέσω αγωγών, με μια σειρά από φράγματα. Το συγκεκριμένο πρόγραμμα δημιουργήθηκε, μάλιστα, δύο λίμνες –την Eucumbene και την Jindabyne–, με δυνατότητα παραγωγής κατά μέσο όρο 4.500 GWh ηλεκτρικής ενέργειας ανά έτος.

Αιολική: Σε εξίσου σημαντική θέση, μαζί με την υδροηλεκτρική, τοποθετείται η παραγωγή αιολικής ενέργειας, με τη νότια ακτογραμμή της Αυστραλίας να αποτελείται από 77 αιολικά πάρκα, τα οποία στοιχίζουν ελάχιστα, και παράγουν έως και 4.187 MW. Έτσι, η χώρα καθίσταται ελκυστική και ταχέως αναπτυσσόμενη σε ζητήματα παραγωγής ενέργειας ενώ, συγχρόνως, είναι φιλική προς το περιβάλλον. Μάλιστα, τον Μάιο του 2016 πραγματοποιήθηκε ρεκόρ παραγωγής αιολικής ενέργειας, σύμφωνα με το οποίο κατερίφη το προηγούμενο ρεκόρ του Ιουλίου 2015 κατά 22%.

Ηλιακή: Η Αυστραλία, ομολογουμένως, αποτελεί μία από τις ελάχιστες χώρες με ξηρό κλίμα καθ'όλη την διάρκεια του χρόνου – ακόμη και τον χειμώνα. Παρά, όμως, τους πόρους της, η εγκατάσταση φωτοβολταϊκών –σε σύγκριση με το μέγεθός της– είναι πολύ μικρή, αφού η πρώτη εγκατάσταση έλαβε χώρα μόλις το 2011, με αποτέλεσμα η παραγωγή της να είναι παραμελημένη και να επικρίνεται διεθνώς. **Βιομάζα:** Από τις πιο διαδεδομένες πηγές

ενέργειας, καθώς η παραγωγή της είναι η σχετικά πιο εύκολη μέσω της διαδικασίας της φωτοσύνθεσης, όπου η ηλιακή ενέργεια μετασχηματίζεται σε βιομάζα. Σημαντική η θέση της, εφόσον μπορεί να μετατραπεί σε υγρό ή αέριο βιοκαύσιμο. Η χώρα στηρίζει την παραγωγή βιομάζας, επιδοτώντας την με μεγάλα ποσά σε σύγκριση με τις λοιπές παραγωγές.

Ενεργειακή Στρατηγική Αυστραλίας

Σύμφωνα με την Λευκή Βίβλο, που διασφαλίζει το ενεργειακό μέλλον της Αυστραλίας, η κυβέρνηση έλαβε μια σειρά από πρωτοβουλίες για την επίτευξη των ενεργειακών της στόχων, μεταξύ των οποίων:

Πλήρης αναμόρφωση του συστήματος ειδικών φόρων κατανάλωσης καυσίμων, και των ειδικών φόρων κατανάλωσης από τις επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά. Παροχή 75.000.000 \$ για την δημιουργία Ηλιακών Πόλων μέσα στις ήδη υπάρχουσες μητροπόλεις, με στόχο μεγαλύτερη ενεργειακή απόδοση. Παροχή 134.000.000\$ για την ανάπτυξη των ανανεώσιμων τεχνολογιών.

Εξερεύνηση πετρελαίου σε υπεράκτιες περιοχές στα αυστραλιανά σύνορα. Νέες απαιτήσεις από τις επιχειρήσεις, ώστε να διαχειρίζονται τις εκπομπές τους. Δημιουργία ενός ενεργειακού ταμείου αποθήκευσης για ιδιωτικές επενδύσεις, καθώς και για την ανάπτυξη νέων τεχνολογιών.

Με βάση τους παραπάνω στόχους, και με σκοπό τη βέλτιστη επίτευξή τους, δημιουργήθηκαν δύο επιτροπές οι οποίες θα ελέγχουν και θα διασφαλίζουν τις μεταρρυθμίσεις στην αγορά ενέργειας. Η Αυστραλιανή Επιτροπή Αγοράς Ενέργειας, και η Αυστραλιανή Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας.

Ενεργειακές σχέσεις Αυστραλίας με τις υπόλοιπες χώρες

Η Αυστραλία, ως χώρα του Ειρηνικού, ανήκει στις 21 χώρες που συγκαταλέγονται στο Οικονομικό Φόρουμ Συνεργασίας Ασίας-Ειρηνικού (Asia-Pacific Economic Cooperation), οι οποίες προωθούν το ελεύθερο εμπόριο, γεωργικά προϊόντα αλλά και πρώτες ύλες. Εκτός, όμως, από την οικονομική και εμπορι-

κή συνεργασία μεταξύ των συγκεκριμένων αυτών κρατών, η Αυστραλία ανήκει στο Φόρουμ Εμπορίας Εκπομπών Ασίας-Ειρηνικού (Asia-Pacific Emmissions Trading Forum), το οποίο έχει ως κοινό στόχο τη ρύθμιση της εμπορίας εκπομπών αερίων, σύμφωνα με το Πρωτόκολλο του Κιότο, αλλά και με μεταγενέστερες προτάσεις που έχουν συζητηθεί για τις παγκόσμιες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, στο πλαίσιο της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για την Κλιματική Αλλαγή. Σε ό,τι αφορά την ενεργειακή συνεργασία, κάθε κράτος-μέλος εισάγει ένα εθνικό ή περιφερειακό σύστημα ενέργειας για τη μείωση της εμπορίας εκπομπών. Πιο συγκεκριμένα, το αντίστοιχο Clean Energy Future Scheme της Αυστραλίας, εστιάζει στον περιορισμό της ρύπανσης από την εκπομπή άνθρακα δεδομένου ότι, εξαιτίας της τεράστιας παραγωγής άνθρακα, η χώρα είναι υπεύθυνη σε μεγάλο βαθμό για τα αποτελέσματα υπερθέρμανσης του πλανήτη που έχουν αντίκτυπο και στην ίδια, με άμεσες επιπτώσεις στη γεωργία, στην υγεία, αλλά και στο φυσικό περιβάλλον.

Συμπεράσματα

Είναι φανερό ότι, παρά τις προσπάθειες που έχει καταβάλει η αυστραλιανή κυβέρνηση για την ανάπτυξη της ενεργειακής της πολιτικής, δεν έχει δώσει την πρέπουσα σημασία στους εξαιρετικά σημαντικούς πόρους που διαθέτει για να μετατραπεί η χώρα σε φωτεινό παράδειγμα ενεργειακής δύναμης. Από την άλλη μεριά, σχετικά με τις πολιτικές της για τη μείωση των εκπομπών ρύπων, σε σύγκριση με τις υπόλοιπες ανεπτυγμένες χώρες, η Αυστραλία δεν συγκαταλέγεται σε περίοπτη θέση. Παρά το μέγεθός της, τοποθετείται στη 15η θέση, με την Κίνα και τις ΗΠΑ να βρίσκονται στην κορυφή, αλλά ακόμη και μικρότερα ευρωπαϊκά κράτη, όπως η Δανία και η Πορτογαλία, να είναι σε υψηλότερη θέση από την Αυστραλία – γεγονός που την κατατάσσει σε αμφιλεγόμενη θέση για τις προσπάθειες που καταβάλλει για την κλιματική αλλαγή. Μολαταύτα, αν συνεχίσει να αξιοποιεί πλήρως τους διαθέσιμους πόρους της σε μεγαλύτερο βαθμό, έχει τις δυνατότητες να αποτελέσει μια σημαντική ενεργειακή δύναμη στον πλανήτη, αλλάζοντας δραστικά τον ενεργειακό χάρτη.

